

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика, професор

Наталія САВИЧУК

«24» 05 2026 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації

Косюти Мирослави Андріївни

на тему «Диференційований підхід до лікування акне при різних формах дисфункції яєчників» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина

Призначені наказом Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від 27.02.2026 № 800 голова та рецензенти, а саме голова – Романенко Тамара Григорівна, д. мед. н. професор, професор кафедри акушерства і гінекології,

рецензент – Возіанова Світлана Віталіївна, д. мед. н. професор, професор кафедри дерматовенерології, алергології, клінічної та лабораторної імунології,

рецензент – Суханова Ауріка Альбертівна, д. мед. н. професор, професор кафедри репродуктивної та пренатальної медицини,

розглянувши дисертацію Косюти Мирослави Андріївни на тему «Диференційований підхід до лікування акне при різних формах дисфункції яєчників» (тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від 17.05.2023, протокол № 5), наукові публікації, в яких висвітлено основні наукові результати, а також за результатами фахового семінару профільних кафедр (кафедри акушерства і гінекології, кафедри репродуктивної та пренатальної медицини) ухвалили:

1. Актуальність дисертації. Аспіранткою Косютою М. А. сумісно із науковим керівником за результатами проведеного патентного пошуку та аналізу наукової літератури в обсязі 213 джерел, визначено мету дослідження, яка полягає у підвищенні ефективності лікування акне у жінок репродуктивного віку із різними формами дисфункції яєчників на підставі розробки та впровадження диференційованого підходу до використання направленої гормональної терапії. На акне, за даними багатьох авторів, страждають до 85% жінок у віці від 12 до 25 років, у переважній більшості пацієнток до 18–20 років реєструється рецидив захворювання, однак у 20% інволюція йде більш повільно, а у 5% хворих акне спостерігається навіть

у зрілому віці, у результаті запально-деструктивних процесів у дермі та епідермісі формуються стійкі дисхромії, утворюються глибокі деформуючі рубці, толерантні до більшості методів лікування. Психологічний дискомфорт, який виникає у хворих на акне, є головною причиною їх звернення до лікаря. Такі пацієнтки скаржаться на відчуття неповноцінності, депресію, дратівливість, у студентів з тяжкими формами акне відмічається слабка академічна успішність. Патогенетичними факторами розвитку акне є гіперсекреція сальних залоз і зміни якісних параметрів себума та епідермальних ліпідів; патологічна кератинізація фолікулярного каналу в інфундібулярній частині (між сальною залозою і поверхнею епідермісу); інтенсивна колонізація *Propionibacterium acnes* у сальних залозах; розвиток запальної реакції у перифолікулярних зонах. У хворих на акне знижений рівень лінолевої кислоти, що відіграє важливу роль у розвитку фолікулярного ретенційного гіперкератозу і формуванні комедонів. Останнім часом велике значення надається порушенню у жінок функції статевих залоз з виникненням гіперандрогенії (ГА) і підвищеної чутливості тканин-мішеней до андрогенів. У світі в 15–30% жінок наявні ті або інші ознаки ГА. Терапія клінічних проявів ГА у вигляді акне, себореї і гірсутизму у молодих жінок особливо актуальна з огляду на широкі можливості застосування комбінованих оральних контрацептивів (КОК) з антиандрогенним компонентом, однак успіх лікування залежить від правильності підбору терапії, її патогенетичного обґрунтування. Введення до схеми лікування акне естроген-гестагенних препаратів потребує визначення форми ГА. Без цих обстежень призначення КОК може бути недоцільним, оскільки при наднирковій і периферичній формах ГА немає точки дотику даних препаратів, в той же час при яєчниковій і змішаній формах можливо досягнення стійкого клінічного ефекту при прийомі КОК з антиандрогенним компонентом. Це свідчить про необхідність розробки диференційованого підходу до лікування хворих з різними формами ГА, що повинно підвищити ефективність терапії. На підставі визначеної актуальності було сформульовано завдання та визначено методи дослідження.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Виконана науково-дослідна робота є фрагментом ініціативно-пошукової наукової роботи Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика «Диференційований підхід до лікування акне при різних формах дисфункції яєчників», номер державної реєстрації 0123U102447, термін виконання 2023–2027 роки.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. Отримані дані є результатом самостійної роботи дисертантки. Авторкою особисто проаналізовано наукову літературу. Також нею розроблено критерії відбору і виключення хворих із дослідження, проведено клініко-лабораторне та інструментальне обстеження 95 жінок із акне та дисфункцією яєчників репродуктивного віку. У результаті скринінгового обстеження у дослідження включено 50 пацієнок з акне різного ступеня тяжкості і ГА яєчникового та змішаного генезу. У групу порівняння також увійшли 20 пацієнок з ГА і акне,

яким не визначався тип ГА. Контрольну групу склали 25 здорових жінок без генітальної та соматичної патології аналогічної вікової групи. Самостійно зроблено збір і підготовку біологічного матеріалу. Авторкою самостійно написано всі розділи дисертації, сформульовано висновки, удосконалено та впроваджено диференційований підхід до використання направленої гормональної корекції у жінок із акне та різними формами дисфункції яєчників, виконано статистичну обробку отриманих результатів. Матеріали дисертації викладено в наукових працях, опублікованих у провідних фахових виданнях України.

4. Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації. Дослідження проводилось з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину, Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участі людини, Настанови з клінічних досліджень та наказів МОЗ України. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі. Достовірність даних підтверджена, окрім достатнього обсягу спостережень, використанням надійних статистичних методів обробки та аналізу даних.

5. Наукова новизна одержаних результатів дослідження. Проведене аспіранткою Косютою М. А. дослідження надало можливість розширити наукові дані про патогенез порушень дерматологічного і репродуктивного здоров'я та обґрунтувати необхідність підвищення ефективності лікування. Проведено вивчення змін продукції шкірного сала за допомогою комп'ютеризованого себометра та оцінка якості життя у жінок із акне і різними формами дисфункції яєчників. Науково обґрунтовано та впроваджено диференційований підхід до використання направленої гормональної корекції у жінок із акне та різними формами дисфункції яєчників.

6. Практичне значення одержаних результатів дослідження. Проведена порівняльна оцінка клінічних та лабораторних проявів акне у жінок з різними формами дисфункції яєчників. Показано негативний вплив гіперандрогенії на клінічний перебіг акне та стан дерматологічного здоров'я. Представлено ефективність різних інструментальних та лабораторних показників в оцінці ступеня тяжкості акне та проявів дисфункції яєчників. Розроблено диференційований підхід до використання різних методів направленої гормональної корекції у жінок із акне на фоні дисфункції яєчників та надано оцінку змін клінічних, лабораторних, інструментальних, мікробіологічних та психологічних показників.

7. Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених за обраною тематикою. Здобувачем у процесі написання дисертації опрацьовано 213 актуальних літературних джерел, з них 82 кирилицею і 131 латиною. За обраною тематикою здобувач має високу обізнаність з результатами наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених.

8. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях. За темою дисертації опубліковано 6 одноосібних наукових робіт в наукових фахових виданнях, рекомендованих МОН України.

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Косюта МА. Особливості гормональної контрацепції при дисфункції яєчників. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досліджень до практики [Електронне науково-практичне видання НУОЗ України імені П. Л. Шупика]. 2023;4:54–60. DOI: 10.52705/2788-6190-2023-04-8 **Фахове видання категорії Б** (ISSN 2788-6190)

2. Косюта МА. Медико-соціальні та дерматологічні аспекти у жінок з передменструальним синдромом. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досліджень до практики [Електронне науково-практичне видання НУОЗ України імені П. Л. Шупика]. 2024;1:47–50. DOI: 10.52705/2788-6190-2024-01-07 **Фахове видання категорії Б** (ISSN 2788-6190)

3. Косюта МА. Клінічні аспекти акне у жінок раннього репродуктивного віку. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досліджень до практики [Електронне науково-практичне видання НУОЗ України імені П. Л. Шупика]. 2024;2:119–22. DOI: 10.52705/2788-6190-2024-02-19 **Фахове видання категорії Б** (ISSN 2788-6190)

4. Косюта МА. Особливості ендокринологічного статусу при акне у жінок раннього репродуктивного віку. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досліджень до практики [Електронне науково-практичне видання НУОЗ України імені П. Л. Шупика]. 2024;3(1):69–73. DOI: 10.52705/2788-6190-2024-03.1-09 **Фахове видання категорії Б** (ISSN 2788-6190)

5. Косюта МА. Дерматологічний індекс якості життя при акне у жінок раннього репродуктивного віку. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досліджень до практики [Електронне науково-практичне видання НУОЗ України імені П. Л. Шупика]. 2024;4(1):134–9. DOI: 10.52705/2788-6190-2024-04.1-20 **Фахове видання категорії Б** (ISSN 2788-6190)

6. Косюта МА. Показники динаміки дерматологічного індексу якості життя в результаті лікування акне у жінок раннього репродуктивного віку. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досліджень до практики [Електронне науково-практичне видання НУОЗ України імені П. Л. Шупика]. 2025;1(1):120–7. DOI: 10.52705/2788-6190-2025-01.1-20 **Фахове видання категорії Б** (ISSN 2788-6190)

9. **Впровадження наукових досліджень у практику.** Для впровадження запропоновано удосконалений алгоритм диференційованого підходу до використання різних методів направленої гормональної корекції у жінок з акне на фоні дисфункції яєчників та надано оцінку змін клінічних, лабораторних, інструментальних, мікробіологічних та психологічних показників.

10. **Апробація результатів дослідження.** Основні положення роботи докладалися і обговорювалися на науково-практичних конференціях молодих вчених Національного університету охорони здоров'я імені П. Л. Шупика (2023–2025 рр.); на засіданнях асоціацій дерматологів та акушер-гінекологів Львова та України (2023–2025 рр.), Всеукраїнській науково-практичній конференції «Сучасні питання акушерства та гінекології» (4 квітня 2025 року, м. Харків).

11. Характеристика здобувача, його шлях у науці, ступінь наукової зрілості. Проведені дослідження й опубліковані наукові праці характеризують Косюту М. А. як кваліфікованого фахівця і дослідника. Здобувач має глибокі фахові знання, педагогічний хист, здібність до наукових досліджень, вміє аналізувати, аналітично мислити та формувати висновки. Методично проводила наукові дослідження за темою дисертації, активно апробувала отримані результати досліджень на науково-практичних конференціях. За період навчання у закладах вищої освіти та роботи у лікувальних установах зарекомендувала себе як сумлінного здобувача та науковця, висококваліфікованого та відповідального лікаря.

Висновок

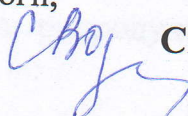
Враховуючи актуальність теми дослідження, наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, впровадження їх у практику, достатню викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях, відповідність роботи вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», рекомендувати дисертацію Косюти Мирослави Андріївни «Диференційований підхід до лікування акне при різних формах дисфункції яєчників» до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 222 «Медицина».

Головуючий на засіданні
фахового семінару, професор
кафедри акушерства і гінекології,
доктор медичних наук професор

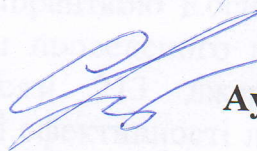
Тамара РОМАНЕНКО

Рецензент
професор кафедри дерматовенерології,
алергології, клінічної та лабораторної імунології,
доктор медичних наук професор

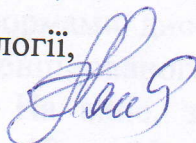
Світлана ВОЗІАНОВА

Рецензент
професор кафедри репродуктивної
та пренатальної медицини,
доктор медичних наук професор

Ауріка СУХАНОВА

Секретар фахового семінару
доцент кафедри акушерства і гінекології,
кандидат медичних наук доцент

Галина ЖАЛОБА